

ČASOPIS PRO SKAUTSKÉ VŮDCE ORGÁN NÁČELNICTVA SVAZU A VYCHOVATELE JUNÁKŮ SKAUTŮ REP. ČESKOSL.

Redakční kruh: B. Herbenová, Jan Novák, A. B. Svojsík, Dr. J. Šimánek.
Z redakce odpovídá A. B. Svojsík.

Ročník IV.

V Praze, dne 15. července 1923

Číslo 5.

J. N.:

Roverství.

Úvodem.

Po řadě pokusů přistupuje Náčelnictvo Svazu skautů k úpravě hnutí roverského. Přidržíte se opět celkem forem anglických — osvědčených a znamenitě promyšlených — uzpůsobilo a pozměnilo, čeho bylo třeba vzhledem k našim poměrům. Organizace roverská je do krajních mezi vedena autonomisticky. Předpokládá se jednak předběžná výchova skautská, jednak fyzická a mravní vyspělost hochů roverů. Výcvik veden je ve smyslu ryze skautském beze všech postranních ohledů utilitaristických, k čemu by se zdatnosti roverů dalo použítí. Roverů možno použítí ke každé službě s tou jednou a jedinou podmínkou: že je to služba mravná. Pak může býti poskytnuta komukoliv, jednotlivci, oddílu, každému bližnímu, národu, státu, lidské společnosti. Dalším znakem roverství je tuhá práce skautská, vskutku fyzicky vyčerpávající, jak věku této mládeže je právě potřebí.

Pamatujme však, že především a nadevším je to úsilné pěstění pravého ducha skautského. Těžce by hřešil na idejích Baden-Powellových, kdo by roverstvím zaváděl jen a pouze novou formu u skautingu, jak se tu a tam už náběhy k tomu ukázaly. »Je to duch a ne forma, jenž padá na váhu,« pravil Sir Robert, zahajuje pařížskou mezinárodn. konferenci skautskou. Intenzivnímu projevu tohoto ducha hledáme v roverství cestu. A tu hned třeba říci: nepozná se pravý rover podle nějakého odlišného odznaku, ale pozná se podle ducha, který projevovati se bude v jeho skutcích. Chceme v roverech viděti výkvět skautingu, dáváme dospělým hochům vyšší metu. Přibývá jim však také odpovědnosti. Na nich je, aby ukázali, seč jsou.

Účel roverského hnutí.

Měšťák a zálesák.

Není tomu tak dávno, co časopisy přinesly zprávu o ženě, která byla ve svém krámě přepadena mužem a oloupena. Stalo se to v živé ulici a za bílého dne. Když vinník dal se na útěk, žena ho pronásledovala, volajíc na kolemjdoucí, aby ho zadrželi. Jeden z nich se tázal, byl-li muž ozbrojen, druhý se ženě vysmál a vyzýval ji, aby si ho chytla sama. Žena skutečně neustala a lupiče stihala dále.

Když zahmul za roh, zmizel jí s očí. Potkala dva natěrače, kteří na dotaz zapřeli, že ho viděli. Ale statečná žena spatřila zloděje, skrývajícího se těsně za nimi a sama chopila jej za límec.

Soudce, který vyšetřoval tento případ, řekl těmto zbabělcům několik velmi peprných slov. Doufejme, že měli ještě dosti sebečety, aby se aspoň styděli.

Tento případ podoben je jinému, který se stal před několika léty. Zoufalá žena vešla do vody, kráčela do hloubky, až jí voda sáhala po pás a pak utonula před zraky mužů, v jejich houfu ne-nalezl se ani jeden statečný, aby se pokusil ji zachrániti.

Není příjemno takové věci slyšeti. Bohužel, jsou tu ještě jiné příklady toho druhu: muž bije ženu, je hrubý a urputný na děti, ukrutný ke zvířatům, vše v nedostatku mužnosti a jisté rytířskosti jedné části našich mužů.

Tento nedostatek není výsadou jedné jen třídy; máme tisíce rozluk manželství, kde muži ve význačném postavení stávají se zrůdci svých žen nebo jiných mužů, zrovna jako jiní stávají se zrůdci vlasti, svedení byvše bezcharakterními agitátory.

Víme dobře, že za války naši muži dokázali, že jsou muži statečnými. Máme toho příklady v československých legiích, kde došlo k projevům statečnosti vskutku obdivuhodným. Ten, kdo by se bál o statečnost našeho národa, ať čte naši historii a pozná, že na statečnosti, ať tělesné ať duchovní, nechybělo našemu národu nikdy, že dovedl čeliti mravně i fysicky všem, za okolnosti nejb- obtížnějších. Je třeba divati se však na líc i na rub obrazu.

Máme v lidu svém výborný materiál a výsledky ukazují, jakými muži mohou se státi oni, kteří byli vskutku k mužnosti vychováni. Naproti tomu možno dokázati, jaké zvrhlosti dosáhnou ti, kteří byli ponecháni v ovzduší krčem a vlivu hrubého, zne-mrav-nujícího a spustlého okolí.

Po mém soudu život ve městě mnoho zaviňuje na úpadku mužnosti. Jděte jen do australských křovin, jihoafrických veld, do pralesů Kanady. Tam najdete jiné plémě. Mezi nejstatečnější čítám muže z Nového Zealandu. V těchto krajích musí se člověk chránit sám. Neumí-li sledovati stopy zvířat, nedovede-li čísti znamení z letu ptáků, hyne hladem a žízni.

Na poušti není vodovodu, ani pekařských krámů za rohem. Zazehnouti oheň, zabítí, vyvrhnouti a upravití zvěř za po-travu, je denním úkolem zálesáka.

Jest mu postaviti se proti lvu nebo vlku s touže pohotovostí, jakoby kdesi v civilisovaném kraji spěchal na vlak nebo vskočil do jedoucí tramvaje.

Pouhou sekyrou dovede vykonati všechnu tesařskou práci počínaje ořezáním tužky až po kácení stromů a roubení bezpečného trámového srubu.

Vypravovalo se, jak doslechli se kdesi v Kanadě, že jistá žena hodlá se usadit v panenském tom, ale nehostinném kraji. Hned příštího dne sjelo se z pastvin a reneů až dvacet mil vzdálených ne méně než 40 pastevců skotu a dřevostěpů; když se za dva dny rozjížděli do svých domovů na různé strany, zanechali na místě pěkný srub, úplně připravený k bydlení jako dar pro příští sousedku.

Ačkoliv soběstačný, není zálesák nikdy sobecký. Je to ne-broušený dĕmant, ale gentleman tak kavalírský, jako starověký rytíř.

Ve zprávách britské Royal Humane Society vypravuje Steward E. White tento typický případ:

V řece zaklínily se plovoucí kmeny a vytvořily zácpu až tři míle proti proudu. Muži pracovali sochory a sekyrami v čele, aby klády dostali se opět do pohybu. Pojednou hradba se poněkud uvolnila, část plula po proudu asi 100 kroků a znovu se vzpříčila.

Tu zpozorovali muži, že mezi částí uvolněnou a druhou zaklíněnou utvořil se neširoký pruh volné vody. Do té spadl jeden z dřevostěpů, když i zadní část vorů dala se do pohybu, aniž mohl nešťastník dříve vyplovati. Nic, zdálo se, nemůže chudáka zachránit již, aby nebyl rozdrcen trámy, až se s prvou částí srazí. Tu jeden z mužů, Sam jménem (praví hrdinové velmi často nebývají ani známí rodným jménem), spěchal po plujících trámech k nešťastníkovi, uchopil jej a zoufale vyšvihl se na spoustu drv zrovna v okamžiku, když obě části srazily se za strašlivého praskotu tříštěcích se kmenů.

Byla to nádherná záchrana. Každý, kromě těchto železných mužů, byl by přispěchal, aby blahopřál zachráněnému a děkoval záchranci. Ale Sam, který vyloveného aržel ještě za límec, zatočil jím a dal mu řádný kopanec se slovy: »Čert tě pořád bere!« To bylo vše. A hned dali se znovu do práce, aby udrželi kmeny v pohybu.

Podobný případ uveřejněn byl s nadpisem »Statečnost dřevostěpova«.

Vozka jel přes zamrzlé jezero Larsen s nákladem trámů. Najednou se led prolomil, koně i s nákladem pohroužili se do hlubiny. Vozka, místo aby hleděl své záchranu, ponořil se do ledové vody, hluboké 15 stop a po dlouhém a zoufalém zápase podařilo se mu zachránit i oba koně.

Hovoříme-li o lidech z města jako o měšťácích, nemyslete, že bychom jimi pohrdali. Kolik je nás, kteří jsme začali jako »měšťáci«. A přece tolik dobrých skautů vyrostlo z takových velkoměstských »kvítků«. Připravovali se však statečně a rozmyslně k dílu.

Metody.

Roverský zálesák.

R. Baden-Powell vypravuje:

Na mé zahradě táborí živý příklad toho, co doufám bude výsledkem těchto úvah.

Doufám tak z plna srdce.

Je to rover-scout asi 17 let věku, který se snaží státi se mužem. Putoval sem z dálky s tlumokem na zádech, ve kterém nesl lehký stan, pokrývku, kotlík a zásobu potravy. Měl s sebou též sekyru a lariat. V ruce třímal hůl, ozdobenou podivně vyřezávanou hlavici (vlastní to jeho práce), již bylo možno k lečenému použití.

A s tímto nákladem nosí ještě mnohem důležitější věc — šťastný úsměv na větrem a sluncem osmahlé tváři.

Poslední noc spal venku v silném větru a dešti, ačkoliv jsem mu nabídl přístřeší. S úsměvem v lici odvětil prostě, že v létě bylo horko a trochu studeného větru že mu bude jen příjemnou změnou. Miloval volný vzduch. Uvařil si oběd a zařídil se pohodlně s dovedností starého táborníka.

Dnes ukázal zdejšími skautům, jak se nejlépe používá sekery a dokázal, že dovede neomylně spoutati člověka svým lasem. Zná stromy podle kůry a ptáky po zpěvu. Dovede vysplhati na každý strom a sléztí každé skalisko, stojící v cestě. Zkrátka, je to zdravý, veselý a dovedný mladý zálesák. A přece i tento chlapek je »měšák«, ovšem takový, který ze sebe udělal Muže.

Jak mi sdělil, je učněm ve strojnické továrně kteréhosi velkého města. Teší jej výlety do volné přírody, ne jen proto, že jsou mu odpočinkem v práci — je svým zaměstnáním cele zaujat — ale že ho vyvádějí z ovzduší nečistých řečí a sprosté mluvy, v kterých si jeho soudruzi v práci libují, domnívajíce se, že jsou projevem »mužnosti«.

Přiznal se mi, že nejednou měl »oteklé ucho«, protože se nechtěl účastniti této pochybné zábavy a že jednou nebo dvakrát sám »oteklým uchem« obdaroval toho, od něhož požadoval čistších myšlenek.

Dostal se však dále než k tomu. Spíše jeho příklad než ony dva štulce, svedl dva, tři jeho kamarády, že začali se zajímati o jeho myšlenky, jeho vycházky a že stali se teď rovery jako on sám.

Svým příkladem dal těmto hochům nový názor na život a poskytl jim cosi vyššího a radostnějšího, proč by měli žiti. I takto prokázal schopnost svou k Službě.

Až potud Sir Robert. A nyní několik otázek.

Domníváš se býti zdatným mužem?

Ovšem, že ano; umíš číst, psát a t. d.; nu — dobrá, umíš, na příklad, plovat?

Ano, jistě, že umíš.

A předpokládám, že dovedeš boxovati s mužem své váhy, že dovedeš čeliti útoku chvatem džu-džicu?

Nosiš si sám náradí ke hrám, dovedeš vystopovati jelena, nebo dovedeš vytáhnouti z vody ulovenou velkou rybu jednou rukou či potřebuješ k tomu pomocníka?

Dovedeš podojiti krávu, zažehnouti oheň a uvařiti si sám jídlo při příležitosti nebo musíš snad hladověti, jsa v těchto věcech odkázán na ženu, která by to pro tebe obstarala?

Dovedeš nedbati sebe a pomoci jiným lidem? Na př. víš, jak zastaviti splašené koně, zachrániti tonoucího, zastaviti krev při poranění tepny?

Nedovedeš-li konati maličkosti tohoto druhu, dej se k roverům, protože všem těmto věcem a ještě celé spoustě užitečných drobností naučí tě v době velmi krátké a dokonale.

Byl jsi vychováván a vyučován ve škole jako jeden z celého stádece. Naučil ses základním poznatkům vědění a pověděli ti tam, jak se máš učit.

Teď je na tobě jako jednotlivci, aby ses naučil sám pro sebe věcem, které posilní tvou povahu, pomohou ti k úspěchu v životě a učiní z tebe muže.

Zde naznačuje se ti cesta, kterou v každém případě toho dosáhneš: staň se roverem.

Cíl roverského bratrstva.

Roveři jsou bratrstvo »života pod širým nebem« a »služby«. Jsou to poutníci volných, nekonečných cest, táborníci stinných lesů, schopní starati se sami o sebe, ale právě tak způsobili a pohotově posloužiti jiným. Jsou ve skutečnosti odvětvím skautského hnutí — mladí muži, starší 16 let.

Čtyři hlavní cíle skautského výcviku v zálesáctví rozvinují tyto požadavky:

1. Charakter a inteligenci.
2. Zručnost a obratnost v ruční práci.
3. Zdraví a sílu.
4. Službu jiným a občanství.

Není to jen bratrství, ale je to radostné bratrství s táborovým přátelstvím, s odznaky, krojem, klubovnou, rozšířené po celém světě.

Protože je to bratrství poutníků, můžeš jako jeho člen rozšířiti své cestování do cizích zemí a tam uzavříti nová přátelství s bratry rovery jiných národů.

Tato stránka našeho hnutí není jen zajímavá a výchovná, ale tvoří i skutečný pokrok v zajištění budoucího světového míru vzájemnou dobrou vůlí.

Jsi-li již skautem, je ti už s dostatek známo vše, co o tom máš věděti.

Nejsi-li dosud skautem, opatři si nejprve dobré boty a pak dobré srdce. Vypros, vypůjč nebo kup si »Základy junáctví« od A. B. Svojsíka nebo Svojsík-Novákovu knihu »Základové skautingu«. Tam najdeš vše, co poučí tě o:

1. skautingu a skautské práci.
2. táboření,
3. táborovém životě,
4. stopování,
5. zálesáctví a přírodních vědách,
6. zdraví a síle,
7. věrnosti, oddanosti, a mužnosti,
8. první pomoci a záchraně života,
9. povinnostech občanských.

Tam poznáš také dvě základní povinnosti táborníka, totiž: Opustíš-li tábor 1. nezanech po sobě ani zdání, žeš tam byl, 2. zanech tam však svůj dík.

O táboření.

Na výsost zajímavé a jistě hodně dobrodružné i výchovné bylo by táboření v různých částech světa — v kanadských pralesích, v džunglích střední Afriky, v egyptských pouštích, u norských fjordů, v jihoafrických veldách, ve stínu himalajských olbrímů — všude nalezl bys jinou krásu. Tvá vlast však oplývá tolikými skvosty přírody, že s těžší najdeš jinde vzácnějších, ať bys cestoval jakkoliv daleko.

Nalézáš tu příležitost k rozkošnému táboření takřka za dveřmi, s nejmenší možnou výlohou peněz, času i námahy.

Vykročivše z dusivého kouře a spotřebovaného vzduchu hlučného města, stoupáte osvěžujícím vánkem rozlehlých krajů, pijete čistý vzduch a získáváte »novou krev do tepen a nový život do mozku«.

A jak spějete dál pevným, mužným krokem, hrud' se vám dme a vy pocíťujete opravdu, že »sladko je žíti«. Přes hory a doly,

se scenerií, měnící se za každým krokem, cítíte, že jste volnými lidmi. Tu je širý rozhled, vybízející vás, abyste se pokochali jeho krásou, je vám volno jíti dále, můžete se zastavit, svobodně vyberete si místo, kde se utáboříte.

Závisí na vaší povaze a náladě, dáte-li přednost putování ve společnosti nebo těší-li vás toulati se samy.

V příručce «The Ramblers' Association» nadšený tulák (tramp) přiznává, že věří jen v samotu, aby mohl pítí zákraky nebes i země. Práví: »Od planých žvanilů, reformatorských mluvku, lidí, studujících povahy soudruhů, politiků, hráčů golfu a všech bádajících přírodovědců — vysvobod' nás, Pane!»

Rozkoš volného života.

Není rozkoše, která by se vyrovnala té, kterou pocíťujete, připravujete-li si za soumraku na malém ohničku ve žhavém popelu svůj pokrm a žádná vůně nevyrovná se té, kterou dýchá kouřem oheň smolného dříví.

Není krásnější vyhlídka, nežli z vašeho stanu na zalesněné vrcholy skal. Nikde nespí se sladčeji než na volném vzduchu, máte-li teplou pokrývku nebo několik vrstev papíru pod sebou. (»Více pod sebou než nad sebou« je tajemství trampů, chtějí-li ležeti v noci v teple.)

Tajenné zvuky noci a sousedství zvěře a ptáků působí, že cítíte se býti všem přáteli v neobsáhlém Bratrství přírody.

Dešť? Zima? Ano, jsem jist, že přijdou. Vy však jimi pohrdnete, jste-li už zvyklí pravidelnému týdennímu táboření.

Ať jsi osamělý táborník, ať táboříš ve společnosti, nebo společně s družinou přátel — vše je stejně dobré.

R. L. Stevenson dí: »Není nikoho, kdo by ve věku pod 30 let nepocítil, jak srdce se mu bouřněji zachvívá při pohledu na cikánský tábor. . . . jest ještě život v člověčenstvu a mládí nachází teď a znovu pádné slovo, aby odsoudilo změkčilost bohatství a vyhledá si příležitost, aby dalo se na potulku s rancem na zádech.«

Členové podivného cechu tuláků, které na cestách potkáváte, volný názor těchto lidí volné přírody, poskytne vám mnoho nových myšlenek a svěží i rozšířený rozhled po životě z různých nových hledisek.

Když pak se povaze vaší otevrou nové obzory lidskosti, můžete — chcete-li — putovati jako bludní rytíři, konající dobré skutky všem a tak rozmanité, jak se vám právě příležitost naskytne.

Jak se staneš roverem.

Aby ses stal roverem, učiníš nejlépe, připojíš-li se k družině roverů některého oddílu skautského, nebo k samostatnému oddílu roverskému, je-li takový v místě.

Každý vůdce, skautský činovník naší organizace ti poradí v této věci a pomůže ti v přání tvém, státi se roverem.

Kdyby nebylo ani skautů ani roverů v tvém okolí, můžeš se státi »osamělým roverem«. V tom případě dopiš do kanceláře Svazu Junáků-skautů, Praha II., Petrské nábřeží, Skautský domov, kde budeš zapsán jako »osamělý rover« s tou podmínkou, že podnikneš roverský výcvik a budeš žíti podle skautského zákona jak nejlépe dovedeš. Pak budeš oprávněn nositi kroj a odznaky, kterých si zasloužíš.

Jsou ještě jiná podobná sdružení s velmi lákavými názvy. Některá z nich jsou podobna skautskému hnutí, jsou to však jen pasti, aby pochyťaly neopatrně na vnařidlo zálesáctví do politic-

kých dobrodružství velmi pochybné podstaty. Viděli úspěch skautského hnutí, kterým byl provázen jeho rozvoj a snaží se užítí těchto metod, aby získali přívržence pro své cíle. Jděte tudíž s »vidoucíma očima!«

Staneš-li se roverem, budeš mítí potěšení najítí množství různých podrobností, které ti pomohou užítí života i táborového přátelství tohoto Bratrstva.

Mezi nimi budou:

Stopování lidí, zvířat, dopravních prostředků atd. a čtení zpráv z nich.

Rozdělování ohně po způsobu Indiánů a jiných zálesáků. Pouhá hrst hořícího dříví nebo žhavého popele stačí uvařití co potřebuješ. Mimoходом, jako příklad, buď uvedeno, jak mnohý, který unikl jako sběh rakouskému otroctví k vojskům spřátelených států, právě těmi způsoby, které skauti pěstují při plžení, krytí, zahlazování stop, vaření na nepatrném ohničku, zachránil si nejen život, ale mohl ho nabídnouti vlasti, aby ji osvobodil. Nedbejte tedy toho, píše-li někdo o stopování, plžení, krytí v uvozovkách. Ukažte jen, že věci prostě nerozumí a že by tedy o ní měl mlčet, kdyby dovedl býti poetickým.

Vaření tím způsobem, který Indiáni nazývají »čiplokorgan« či ohnutá vrba, jež nese kotlík nad ohněm, neb způsobem »mulkvagan«, dřevěnou vidlicí, kolem níž můžeš ovinouti chlebové těsto a na jejíž špičce nabodneš maso, aby se upeklo.

Stan dovedeš postavit i sbalití v několika minutách.

Vázání uzlů a použití jehly a nitě, nezbytná dovednost každého táborníka.

Sekyra, a to nejen vědomost, jak jí použítí, ale i jak jí opatrovatí, což je neméně důležité.

Čtení map a určování směrů, cest podle mapy, kompasu, hvězd, větru atd., věci zrovna tak zajímavé jako nutné.

Tlumok a jeho obsah naučí tě, s jak málem celkem musíš vystačití a vstačítí při svém putování.

Zraková schopnost tvá posílena bude o značný stupeň, zejména jsi-li městského původu a neměl-lis kdy příležitost dívatí se dále než 500 metrů kolem sebe.

Sluch posílen bude nasloucháním tajemným a tlumeným zvukům za noci; smysl čichový je ti též velmi cenným, chceš-li se vyznatí kudy a kam, anebo poznatí přítomnost jiných lidí ve tmě.

Odhadování vzdáleností je umění, jež se vyvine cvikem na vycházkách.

Předpověď počasí je nepostrádatelnou pro člověka, žijícího v přírodě, který brzy zmocní se tohoto předmětu vlastním pozorováním.

Studium přírody stane se druhou přirozeností člověka žijícího v přírodě a poskytne mu nový zájem i radost ze života.

Táborové potřeby a příslušenství třeba často pořizovatí téměř z ničeho, což naučí každého mnohé zručnosti a vynalézavosti.

»Naši mladí muži pomohli zachránití Britanii a Evropu ve válce tím, že oddali se svým prvotním pudům. Výzva mluvila spíše k horším stránkám jejich povahy než k lepším, k hněvu, bojovnosti, k vůli vražditi.

Nejkrásnější práci ze všeho zbývá vykonatí.

Mohou pomoci k záchraně Británie i Evropy v míru podrobením těchto pudů a oddáním se nejvyšším statkům, které má civilisovaný člověk: rozumu, snášlivosti, přátelství a spolupráci.«

Tak napsal Trevor Allen v knize »The Young Men who Won the War« (Mladí, kteří vyhráli válku).

Sluší přidati jen, že také použitím primitivních pudů po volném životě, táboření, skautingu mohou rozvíjeti své zdraví, inteligenci, zručnost, schopnost pomoci jinému a tak státi se lepšími lidmi a lepšími občany.

Zálesáctví.

Ve vědě a tradici zálesáků je cosi, co se přirozeně přijímá rovery.

Cikáni, ať u nás, nebo v jižní Evropě, na britských ostrovech či na Dálném Východě mají své zvyky, znamení a mluvu.

Rudoši mají svou malebnou tradici a obřady, podobně i Arabové, Maori, Zuluové, Masájové a jiní — všichni jsou zajímaví a hodni studia, zejména pro své romantické podněty.

Ačkoliv Indiáni byli nejčastěji a nejvíce napodobeni, nejsou už naši současníci tohoto plemene s to, aby byli nám vzorem, jako jejich praotci. S výjimkou několika kmenů indiánských, které ještě potulují se hvozdy, je to Arab (ovšem původní rasy), který je větším gentlemanem, Zulu udatnějším bojovníkem, indický cikán lepším lovcem, Maori lepším sportovcem a australský černoch lepším stopařem. Každý z nich má své význačné přednosti, pokud nepřijde do záhubného prou vlivu civilisace a alkoholu.

Pravý zálesák miluje a přijímá mnohé z malebných prvků divošského umění a z vědomostí těchto kmenů.

Dějiny a světový význam Totemu jsou studiem samy o sobě a praktické použití znakomluvy tvoří universální jazyk, který je přijat a kterému rozumí se u všech bratrů volného života.

Buď připraven.

»Buď připraven« je heslo skautů i roverů.

Jen krátce vyznačen byl smysl jeho při táboření a putování, jako všeobecný příznak, protože vedle všeho, ať již jsou zábavné nebo zdraví prospěšné, jsou to jen stupně, po kterých vystupujete k budoucímu cíli svému, to jest, býti připraven u k mužnosti. Ovšem, máte-li štěstí žítí v nově se vyvíjející nebo necivilisované zemi, mají pro vás přímý užitek.

Buď tomu jakkoli, jejich prováděním získáte si zručnost, znalost a sebedůvěru zálesáků, jež vás uzpůsobí k mnohem větší schopnosti pro vaše životní dílo, ať je jakéhokoliv druhu, získáte možnost ocenění a pochopiti zázraky a krásy přírody, a co zvláště, učiní vás zdatnějšími, abyste mohli sloužiti jiným jako dobří občané.

Spatným občanem je ten, kdo hledí si jen svého vlastního blaha; dobrým občanem je ten, kdo je hotov kdykoli propůjčiti síly a schopnosti své společnosti.

Nepraví se »ochoten« ale »hotov«; velká část lidstva je ochotna; dostane-li se však do okolností, jak se často stává, kdy má pomoci, neví jak, protože se tomu neučila a je tu snaha její bezcenná.

Proto je povoláním roverů, naučiti se, jak »býti připraven« a jak »býti hotov« vykonati pravou věc v pravý čas a na pravém místě, aby v kritickém okamžiku dbáno bylo dobra ostatních.

Proto najdete v následujících kapitolách další stupně, kterými se rover připravuje k tomu sám za pomoci metod organisovaného skautského hnutí roverského.

(Příště dále.)

Artikule vůdcovské.

Tábor — toť příští vlast v miniatuře.

—o—

Vůdce, který má stále za lubem nějaký nápad »co dělat« —
rozdává to nejdraží na světě: radost ze života.
I do pekla půjde za ním jeho oddíl.

—o—

Čert vezmi všecky, kteří přicházejí do tábora, aby kritisovali.
Přijďte k nám do tábora všichni, kdo víte a umíte něco no-
vého.

—o—

(Příklady táhnou).

Chlapci velmi rádi mluví a jednají jako velcí — jako »muži«.
Jak to, že to projevují nejčastěji hrubostí?

—o—

Příroda dává nepřebrané a nevyčerpatelné prostředky k ra-
dostné práci tomu, kdo ovšem umí vidět a myslit.

—o—

Pytel šišek — pytel štěstí.

—o—

Vůdce má mluvit sice krátce — ale stručně.

—o—

Mnoho modřin a boulí — mnoho zkušeností.

—o—

Kdo je vůdcem?

Bratr, který má nejvíce povinností.

Jeho autorita v oddíle povídá jasně, jak je plní.

Toť vše. —

—o—

Nejlepším vůdcem zdá se mi takový, jehož mezi bratry nelze
rozeznat.

—o—

Vykat vůdci — nebo tykat.

Je to bratr důsledný do krajnosti (zejména k sobě) — je nej-
zkušenější — srdce na dlani — v jehož přítomnosti je tak bezpeč-
no. — N e m o h u mu jinak říci, než ty — bratře.

—o—

Vést oddíl znamená učit chlapce a také učit se od chlapců.

—o—

Skautský odznak je dosti velký. Ale i kdyby byl jako ošatka,
nezakryje hrubství.

—o—

Historie lidstva jest denní četbou vůdce.

—o—

Krása zpěvu nezáleží právě v tom, jak daleko je to slyšet.

—o—

Les je chrámem.

Jsou to zpravidla lidé z měst, kteří v lese hulákají.

—o—

Les má svá tajemství.
Chceš je poznat? Tož chod lesem potichu. —

—o—

Dobrý vůdce zřídka rozhoduje sám.
Jeho bratři znají dobře cestu k poradní skále. —

—o—

Platí-li pro dřevorubce, že »jednou ranou dub nepadne«,
tisíckrát to platí pro skautského vůdce. —

—o—

(Rybářům!)
Nechytej ryb poblíže tábora, v němž každý skaut dovede
upravit patnáct jídel. —
Tam ryby »neberou« — jsou stále syty, zatím co tábor píská
hlady. —

—o—

Stau pod stromem dvakrát zmokne. —

—o—

Krása dobrého činu nezáleží v tom, jak daleko je to vidět.

—o—

Co zbývá tomu, kdo nechce myslit, napínat fantasií?
Napodobovat — kopirovat.

—o—

Nenadchne-li kluka gentleman, nadchne ho pobuda. —

—o—

Chlapce nechvátíš tím, čím vynikáš.
Samozřejmě, že v dobrém i mizerném.

—o—

Zdobíme si klubovny, abychom si dovedli vyzdobit svůj byt.
V prvé řadě musí výzdoba uspokojovat nás.

—o—

(Protírání očí.)
Dobrý vůdce vychovává chlapce ve vkusu nejvíce poukazo-
váním na věci nevkusné. — (Zdrcující kritikou.)

—o—

Neumíš-li něco vysvětlit — prosím tě, raději mlč!

—o—

(Ze smutných zkušeností.)
Bratře vůdce, kam mám jít na dříví?
Bratře vůdce, kam s tímhle?
Bratře vůdce, co mám dělat?
Bratře! Bratře vůdce! Bratře vůdceééé!
Ach, jak mají ti chlapci pana vůdce rádi! (praví návštěva).
Z tohoto oddílu nevyjde ani jeden vůdce, ale samí nesamo-
statní lidé (praví skromný Tommy).

—o—

Nevykládat — debatovat.

—o—

Nezapomínej dvou věcí:
Za prvé:
Že to, co se kolem tebe v táboře mrholí, jsou děti. (Třeba
šestnáctileté.)

Za druhé:

Ze z toho, co se kolem tebe mrholí, mají být svobodní občané.

—o—

Jak, ty neznáš smyslu života?

A kam vedeš svoje hochy?

—o—

Cheeš být výtečným vůdcem? Umíš se ovládat? Pak jím jsi.
Tot vše. —

—o—

Mnoho by se dalo o vlastnostech vůdcových mluvit. Lépe však o nich smyslit. —

Tommy.

Osvobozené mládí.

Pan prof. Seifert vydal letos v knihovně »Pro dítě« knihu »Osvobozené mládí«. Předmětem, který se tu projednává, je reforma školy a výchovy mládeže vůbec. V podstatě věci nemůže býti rozdílu mezi námi a p. S., neboť už to, že pracujeme ve skautingu, který je obrodným hnutím mládeže, je nám průkazem, jak velmi nám záleží na důkladné a pronikavé změně všech cest, směrů a cílů, kudy a kam má býti vedena mládež, aby dospěla k metě vzneseného, ideálního, čistého lidství.

Ovšem v metodách, jak k tomuto ideálu dospěti, to už se s p. S. rozcházíme. On, ač »v občanském životě ze soucitu odkládá (ale jen odkládá, ne zamítá — p. r.) revoluci, ježto by nemohla býti nekrvavá a spokojuje se s pomalým vývojem«, přece ve výchově revoluce, převratu žádá. Jako přírodovědec, jenž přírodu a život v ní klade za úhelny kámen své výchově, měl by znát, ta že nikde ve svém rozvoji nepostupuje revolucí a převratem, ale vývojem, evolucí. A jestli kdy vyšine se běh její z přirozeného vývoje, pak seje jenom zkázu a zmar všemu tvorstvu.

Ceho míní dosáhnouti tím, zruší-li na př. »příšernou instituci povinné docházky školní«, jak o tom mluví na str. 55.? Co počne si dnes s osvobozenou mládeží, jsou-li mu dnešní učitelé a profesori »lidé, kterým je to zaměstnání jen žlabem, řemeslem dosti pohodlným« (str. 21.), jsou-li mezi nimi »kantoři-alkoholici« (str. 9.), »opilci« (str. 8.)? Je-li úroveň učitelstva skutečně všeobecně tak ubohá, a p. S. praví, že »mluví ze svých zkušeností«, kam se poděje těch jeho málo »vzácných a ušlechtilých lidí«, až k nim vztáhnou ruce ony tisíce a tisíce mládeže »zanedbané, zdeformované, bez nadšení, bez lásky k životu?« Komu svěří její vedení?

Nu — je to s výchovou zlé, ale tak hrozné, jak to p. S. líčí, to přece není. Kdyby škola, učitelstvo, celá veřejná výchova byly opravdu tak mrzké, jak je p. S. vidí, jak to, že nám přece vyrostlo a nepochybně i vyrůstá tolik lidí, neřku snad skvělých, ale jistě dobrých, řádných, poctivých, mužů a žen, kteří nejsou přece ani národu ani lidstvu k necti? A neučiní takové »Osvob. mládí« mládeži těžké břímě školní ještě těžším a nesnesitelnějším?

Nelekne se tedy oblíbené fráze všech pokrokářů na papíře: »zaostalí konservativci«, a zůstaneme při té »krátkozrakosti a hříšné slabosti«, které jest jméno evoluce. Ani nám však nejde o nějaký »mírný pokrok v mezích zákona«, chceme reformu pronikavou, důkladnou, ale takovou, která stvoří nám nejprve n o v é h o ě l o v ě -

ka. Abychom mluvili konkrétně, zajdeme na pole, kde se právě nám nejvíce vyčítetek činí, na pole sociální výchovy. Je nám jasno, že nelze tu pominouti mlčením nynější hospodářskou soustavu, která je příčinou, vedoucí lidstvo k stálým konfliktům. Bude třeba stále upozorňovati na denních zjevech na nespravedlnost této soustavy, buditi hluboký cit a smysl pro spravedlnost, teplý soucit s hospodářsky porobenými a utlačovanými tak, aby vyvolán byl pro společenskou spravedlnost a právo zásadní smysl a přímo fyzická bolest nad jejich porušováním. Tak vstúpíme veškeré mládeži hluboký sociální cit, jehož projev musí se promítnouti ve změně hospodářské soustavy v tom smyslu, aby vyhovovala všem. Nevěříme však v přetvoření světa revolucí! Nechceme a nebudeme zaváděti ani ve výchově nové řády se starým člověkem!

Zejména však nepůjdeme v řešení problému tak, abychom si postavením jakýchsi nesplnitelných snů a utopií znechutili a otrávilí všechnu práci. »Nová« škola líčí se v knize p. S. taktó: Jezera a řeky necht' nalézají před vraty svého domova, aby mohly jezdit po loďkách a koupati se v létě, bruslit v zimě; kolem svých sídel ať nacházejí sady, jež jim dají rostlinnou potravu a učiní z nich zahrádky; v lesích nedalekých necht' sbírají své dojmy náboženské; necht' jsou tu krásné cesty pěkně zametené, aby tu mohly pobíhati podle svého pohodlí, lučiny, aby si mohly hrát a provozovati házenou neb tennis; hodně prostoru a hodně koutků a zákoutí, aby mohly naléztí samotu, přemýšletí a snítí; kryté besídky pro deštivé dny; a konečně ať má každé tři místnosti pro sebe: ložnici, kterou si samo vyzdobí, koupelnu a studovnu...«

Tohle prý jsou nejprostší požadavky, odvozené z psychologie mláde. Budíž! Ani my nejsme nadšenými zastánci a přívrženci kárárnického stylu našich škol, reglementovaných uvnitř i vně. Imy bychom ze srdce každému dítěti přáli, aby bylo účastno té krásy a toho štěstí, kterými má oplývatí nová škola. Ale — jakou revolucí doufá toho p. S. zítra, za týden, za měsíc, za rok dosáhnouti? Zabráním nějakého zámku, velkostatku? Nám nejde o to, abychom měli u nás jeden, dva, deset »domovů dětství«, kde by několik houfků dětí se těšilo z nahodilého, často protekejí získaného štěstí. My chceme, jak síly stačí a přítomné poměry dovolují, pomoci hned pokud možno všem. A proto, jaký to výsměch, všechno tohle básnění a filosofování, dokud miliony smrtelníků jsou odsouzeny k věčné tmě a zločinnosti! Zde hrstka pěstuje vznešené vzněty, spekulace o nekonečnu, oslovuje květy, rozplývá se nad vodopády a obláčky, zatím co jejich soudruzi leží a plíží se v blátě a nikdy nedovídají se o životě a jeho vztazích více, než jim poskytně policejní raport nebo útržek novin, sebraný ve stoce.

Napřed pomůžeme těmhle vstát a vzpřimit se, zavedeme je aspoň na chvíli do přírody, aby okřáli, opatřime jim aspoň čisté, pohodlné lužko — na tu ložnici s koupelnou a studovnou — což je dnes přepychem skoro i pro dítě milionářovo — si ještě nějakou generaci počkáme.

Ale tohle všechno není — abychom byli upřímní — hlavní příčinou, proč se zmiňujeme o knize, jejíž názory jsou po Seifertovsku hodně konfusní a jejíž čtení a dočtení je pro myslícího člověka pravou mukou v záplavě slov mnoho mluvících a málo povídajících, operujících planě trpytnou dialektikou Shawových paradoxů a Hallových hyperbol.

Mláde chce p. S. osvoboditi junáctvím, totiž tím s v ý m, které jediné je pravé, nefalšované, jediné důvěryhodné proveniencie. Jaký div, že tu opět dostáváme, a hodně, my. Nechápeme, o kolik houů bude mládež blíže svému »osvobození«, když se p. S. hrubě otre po-

kud možno často o Svaz. Víme, že jsme mu soli v očích právě proto, že naše metody, pozitivní a všeobecné, mají větší úspěch vnější i vnitřní, než jeho mátožné ideály a originalita za každou cenu. Vždyť, pro pána, sám říká, že pracuje stejně dlouho v tomto oboru jako Svojsik, kde jsou tedy výsledky jeho desíleté práce? Kdopak se do r. 1922 o něm jen zmínil, kdo mu bránil v práci?

Co však nejvíc charakterizuje jeho dílo, jsou některé úsudky o skautingu Baden-Powellově. Prof. S. patrně předpokládá, že kniha »Přírodou a životem« je rozebrána, a čtenáři »Osvobozeného mládí« že zapomněli, co tam jednou četli.

Je úžasně zajímavou porovnání Seiferta z února 1920 se Seifertem z ledna 1922. Uvedeme doslovné citáty obou knih, čtenáři ať soudí sami.

Přír. a živ., str. 12.: »Neztrácejme rozhledu po světě a nedejme se zaslepití zdánlivými úspěchy anglické soustavy skautské, jejíž šíření je beztoho trochu podezřelé, není-li následek agitace, není-li pohou organizací.«

Přír. a živ. str. 15.: »Na snahy některých titelů Baden-Powellových, kteří se ve všem a vsudy odvolávají na anglické formy, nutno křiknouti hodně hlasitě: »Zadržte!« Pro český národ byl by anglický skauting asi takovým neštětím jako football.«

A nyní slyšte novou zvěst!

Osv. mládí, str. 15.: »Zakladatelé Sir R. Baden-Powell a E. Thompson-Seton napsali úchvatné knihy, kterými hnutí založili a navždy mu zajistili život. Tak jako křesťanství se vždy obrozovalo z Nového zákona, z vlastních slov Kristových, přes všechny ty zástupy jeho epigonů, vykladačů a horlitelů, takže skoro po tisíci letech mohl přijít takový Tolstoj a objevit zastřenou dosud hlubokou, prostou a jednoduchou pravdu těchto slov, tak knihy »Scouting for boys« (Baden-Powellova), nebo »The book of Woodcraft« (Thompson-Setonova) jsou evangeliem hnutí pro všechny časy, pokud nepříjde snad genius ještě větší.«

Tedy: v r. 1920 football, podezřelá agitace, v r. 1922 evangelium!

Přír. a živ., str. 17.: V Baden-Powellově systému není mravní hloubky, je příliš povrchní. Jemu je ideálem řádné občanství.«

Osv. mládí, str. 16.: »Ani knize »Scouting for boys« nelze upříti geniality. Je to kniha psaná životní zkušeností, bohatá pokladnice pedagogických pokynů, jichž nevyčerpáte po celý život.«

Jiný příklad:

Osv. mládí, str. 22.: »Ale pojednou přišel generál, založil hnutí, jež pomalu půjde celým světem a nebál se myšlenky tak demokratické.«

Přír. a živ., str. 15.: »Nuže, příšerné stíny leží na anglickém skautingu. Zakladatelem je generál.«

Tamže, str. 16.: »Baden-Powell vynáší policistu jako vzor skauta a gentlemana.«

Tamže, str. 18.: »V Anglii skaut je pomocníkem policie.«

Co tedy: příšerný stín a policajt či demokratický generál?

Osv. ml., str. 25.: »Tito duchaplní vychovatelé (Baden-Powell a Thompson-Seton), byť byli jen praktikové z lidu, laikové a ne theoreticky vzdělaní v psychologii a pedagogice, jsou přece znamenití psychologové. Pronikli duši

mládeže ve všech jejích vlastnostech, jimiž se tolik liší od duše dospělého člověka.«

Přír. a živ., str. 18.: »Anglický skauting je věrným obrazem anglického státního života: kroj, praporečky, odznaky, salutování — zkrátka, je v něm příliš t. zv. f a n g l i ě k á ř s t v í.«

Opět: buď znamenitý psycholog mládeže nebo fangličkář?

Osv. ml., str. 43. »Výchova junácká, spojíme-li oba systémy skautingu, Baden-Powellův a Thompson-Setonův dohromady a opravíme-li je a doplníme tím, co nezvrátne naše slovanská duše a naše česká husitská tradice do nás vkládá — jest nejkrásnějším provedením všech těchto zásad, jich nádherným dovršením a ucelením.«

Přír. a živ., str. 21.: »Má-li české junáctví nabýti významu pro náš národ, musí stavěti své zaklady na Setonovi a nikoli na Baden-Powellovi.«

Tamtéž, str. 38.: »Nepřijímáme Baden-Powellova imperialismu (!) ani v nejmenším.«

Tomuhle se říká — inu, ideový vývoj, důslednost a jednotící princip — ovšem podle p. S. Kdo zamyslí se nad touto rozeklaností názorů a přesvědčení, snadno pochopí, jak málo skutečně myslících přívrženců může tohle slepé tápání za sebou strhnout. A snad tímhle faktem by se měl zamyslet i p. S. a pak by nám suad nelál, dovede-li to.

Za to, že Baden-Powella vytáhl z kalu svých invektiv a posměšků, potápí tam hlouběji nás. Odpovíme mu stručně k jeho roztomilostem.

Ze min. školství, bez jakéhokoliv našeho přičinění, vyřadilo jeho knihu, »vyznamenanou« ministerstvem zdravotnictví, ze škol. knihoven žakovských, nadává Svojsíkovi a Novákovi »propagátorů e. k. skautingu«! Jak hloupé a ubohé! Kniha byla v našich časopisech posouzena beze všech postranních ohledů podle našeho svědomí, a to právo si nikým upírat nedáme. Ci měli jsme si ty »špatné charaktery« a podobné líbeznosti p. S. dát za klobouk a mlčet? S tím by ovšem hrdina rázu p. S. byl souhlasil.

Trochu hloupé je už zaměňování pojmu »národní obrana« a »výchova pro brannost«. Jak může »obránit« národ ten, kdo postrádá vlastností, tvořících »brannost« jednotlivce? A každá výchova mladé generace po stránce duchovní i fyzické je sama sebou spontánní výchovou brannosti individua, ať to řekneme nahlas, nebo to jen stydlivě šeptáme. Ale to se to pořád omílá, aby se pak mohlo vyrukovati s imperialismem a militarismem. Dajte s tím už pokoj, na tenhle lep nenachytáte ani hloupého hejla.

Junáctví je prý pronásledováno řediteli škol, není-li tím úředním, oficiálně podporovaným a schváleným skautingem. A tím je patrně skauting Svazový, podle p. S. To podporování a schvalování! Za Rakouska, pokud jsme se dověděli, byly to dvě denun-ciace českých lidí, které nám ke »schválení« jistě velmi pomohly, když nás označovaly jako protistátní. A za republiky? Vzpomínáme jen na nepřátelský výnos o skautingu, vydaný zem. škol. radou pro Čechy, vzpomínáme svých bojů o každý halér, o každé nejmenší právo a spravedlivé uznání. Vzpomínáme kategorického vyhazovu naší kanceláře na ulici a podobných krásných věcí. Ano, ano, p. S., my jsme oficiálně tuze podporováni.

A znova nám vyčítáte plachty a tábornické potřeby! »Dnes slouží beztoho tato armáda jen k zaprodání ideálů a cti za plachty a tábornické potřeby.« (Str. 83.) Probuň, cožpak jste už zapomněl, jak se »Dětem svobody« rozdávaly plachty? A nepamatujete se, že

štedrý jejich dárců, p. prof. Müller, musel vás o zaplacení jich upomínat dopisem? A tyto plachty, rozdávané vaší organizací, straší dosud a nám se nabízí čest je za vás zaplatit ministerstvu Národní obrany; nevěřte-li, jděte se zeptat do V. odb. min. zdravotnictví. Je jisto, že plachta je pro táborníka neocenitelný poklad, ale ani jediný oddíl nebyl u nás za ta léta, co trváme, zapsán s tou podmínkou, že dostane od nás plachty. Tuhle vějíčku měly jen vaše »Děti svobody«. Proto — sapienti sat!

Na str. 16. vytýká se Svojsíkovým »Zakladům«, že místo nejcecnějších poznámek vychovatelských ze »Scouting for boys« vsunuty jsou tam články domácích autorů, epící nám noze přišerým rakušáctvím«. Rádi bychom dali p. S. příležitost, aby naznačil, kteří to byli ti rakušáci přispěvatelé do »Zakladů«, vydaných v r. 1912. Jak urážlivé je tvrzení p. S., vysvitne hned, uvedeme-li tyto »rakušácké« autory: dr. Fr. Drtina, dr. Fr. Čáda, dr. K. Kramář, V. Klofáč, F. V. Krejčí, dr. E. Fait, dr. J. Guth-Jarkovský, Jos. Holeček, Al. Jirásek, Kar. Vaníček, dr. J. Thomajer, K. V. Rais, F. S. Procházka, B. Banše, Fr. Bílý, K. Kovařovic, K. Hoffmeister, dr. J. Lošťák, dr. K. Weigner, dr. Z. Wirth, dr. J. Šimsa, J. Klenka, dr. K. Velemínský, P. Dejmek, dr. V. Sokol, V. Rohlena, Alois Svojsík a »propagátor c. k. skautingu«, J. Novák. Ovšem, tihle lidé všichni veřejně pracovali i za Rakouska pro blaho své vlasti i dobro skautingu, co p. S. sám o sobě říká, že byl »zalezlý v lesích«. To se mu to ovšem dnes lehko mluví.

Ještě pak tohle z mnohého vybízí ke zmínce. Na str. 65. puvíte: »Veškeren dnešní rozvrat v junáctví způsobený jednak tříděními rozdily lidstva, jednak hanebnými štvanicemi za kariérou osob, jež se postavily demagogicky v čelo, byl by rázem zastaven, kdyby junáctví chopili se učitelé, pravím, učitelé, ne však úřady a ministerstva.« A na str. 59. díte: »Výchovný vliv přírody na ty výrostky, kteří jdou do lesů s cigaretami v ústech, střelnými zbraněmi, rozvzranou nějakou harmonikou, ba dokonce i za pohlavnými chtějí, jak to vidíme dnes, kdy skautství stává se modou, sportem, ba zvrhlostí a dostává ještě pune pravosti, jen když se zaplatí příspěvky, oblékne stejnokroj a přihlásí v organizaci, kde účel světi prostředky (účel: chvástati se tisícíhlavými zástupy, ovládnouti celý český skauting, získati kariéru!), je nepatrný nebo skoro žádný.«

Rada skvostných přiznání! Tedy i vy pokládáte politický skauting, který právě je živ z nenávisti a štvance třídni za zrůdu, která junáctví rozvrací? Tedy jen to hodně hlasitě vykřikujte ve svých kruzích, my ve své organizaci podobné bolesti nemáme. Pohlavní chtějí? I to uplatníte dobře na svém břehu, u nás je nestvůrný, »koedukační skauting« nadobro vymýčen. A ta chamtivost po kariéře? Povězte nám, prosíme vás, honem, kde jsou usazení ti naši kariéristé, kam se došplhali Svazoví lidé, strhněte pečet tajemství z této záležitosti a ukažte na ně přímo, prstem! Spatně se vám zvedá ruka, vidíte! Nu, pomůžeme vám! Jest jeden jediný člověk v československém junáctví, který se dodělal kariéry a dostal se do ministerstva a to — jste vy! Nepochopitelno bylo by, že jste se dotřel až na toto místo, tomu, kdo by za pravdu bral vaše tvrzení, že skauting neskonsolidují úřady a ministerstva. Proč jste tam tedy šel? Všecky revoluce jdou přece zdola. Ale v vám pravné prostředky světily účel: byl byste lacino dosáhl kyselých hroznů tisícíhlavých zástupů, kterými se taktó »chvástají« jiní, byl byste ovládl celý český skauting, odměňoval »hodně« a trestal »zlé« a hlavně — získal jste kariéru! Však jste se také s nějakou zálibou podepisoval: »inspektor skautingu v Čsl. republice«.

Tedy tohle jste neměl psát, vždyť vás už dnes u nás všichni dobře znají, a vzbudíte jen posměch svým mentorstvím na vysokém kothurnu mravokárce ve věcech, v nichž vězíte sami až po uši.

A měl byste nám už dáti pokoj. »Osvobozujte« si mládež po svém gustu, ale neprovokujte nás stále a ještě k tomu tak bezhlavě, jako v přítomné knížce.

Na konec pak: ano, junácká škola, junácký učitel, junácká mládež. V tom bychom mohli s vámi bez výhrady souhlasiti, kdyby —:

Na str. 79. píšete: »Nejkrásnější poesie, kterou vyslovili mudrci, zůstala na papíře a v knihách, poněvadž nebylo lidstvo připraveno podle ní žít. A začali-li někde, ostatní je prostě vyvraždili. To se stalo Indiánům v Americe, Adamitům u nás, Táboritům atd.« Že by Indiáni a Táborité byli vyvražděni »pro nejkrásnější poesii«, o tom čteme ve vaší knížce po prvé. Ale konečně, je to vaše právo, tvrdit, co chcete. Jiné je to pro nás s těmi Adamity. Historická pravda nás učí, že to byli neřestníci, lupiči, paliči, vrazi. Pěkná »poesie«! Boží bojovník Žižka musil je rozehnati mečem, Táboři jich nenáviděli pro hnus jejich života, Čeští Bratři o nich praví, že jsou »lidé zlých úmyslů, u více zkažení, v milosti tělesné«. A vám jsou ideálem nejkrásnější poesie. Ovšem, *vám!* Vězte tedy: Kdyby myšlenka junácká měla vésti mládež k »nejkrásnější poesii« Adamitů, pak nebylo myšlenky, zasluhující větší opovržení a horšího prokletí. Na štěstí však je na světě dosti lidí jasných myslí, čistých srdcí a vroucích duší, kteří vidí poesii jinde než v adamitství. A ti dovedou mládež k zářným metám, které jí vytýčili Thompson-Seton a Baden-Powell, bez revoluce, cestou snad dlouhou, tvrdou a únavnou, protože se tu tvoří úžasné dílo: nový člověk — ale bezpečnou a jistou. A tato cesta skautingu má se k cestě za adamitstvím jako mléčná dráha ke stoce. To si pamatujte!

Jk.

II. Mezinárodní kongres hnutí mládeže na pomoc dětem ve dnech 2., 3. a 4. dubna 1923.

V Palais Mondial, který jest částí státního belgického musea, konal se 2., 3. a 4. dubna II. mezinárodní kongres »hnutí mládeže na pomoc dětem«. Tento kongres byl svolán »Sekretariátem mládeže na pomoc dětem«, ustanoveným roku předešlého při prvním zasedání hnutí mládeže v Ženevě. Dříve, nežli se obrátím k vlastním průběhu jednání, pokládám za vhodné, zmíniti se o založení mezinárodního sekretariátu a o jeho činnosti v roce uplynulém.

Loňského roku 25. března byly svolány do Ženevy organizace, jež se zabývají výchovou mládeže a snaží se zmírňovati hmotnou i morální bídu tisíců nevinných bytostí. Tento prvý sjezd byl svolán Mezinárodním cizineckým Svazem. Heslo »Salvate parvulos« (zachraňte maličkých) mělo býti heslem všech zúčastněných organizací. Prvým bodem jednání bylo projednávání poměru mezi organizacemi a Mezinárodním sekretariátem, jenž se měl státi pojítkem mezi organizacemi navzájem. Ustanoveno, že organizace požívají neobmezené svobody, že se však sjednocují proto, aby pracující různými methodami na výchově mládeže a zmírňování její bídy, postupovaly sjednoceně při poskytování pomoci zemím obzvláště bídou postiženým. Na to byl zvolen Mezinárodní sekretariát

se sídlem v Ženevě, jehož úkolem bylo vejíti ve styk s ostatními organisacemi mládeže, jež se prvního kongresu nezúčastnily a to hlavně s hnutím skautským a organisacemi náboženskými. Výsledek toho byl, že Světový náčelník Sir R. Baden-Powell zasilá na všechny skautské organisace svou výzvu ke skautům, aby se zúčastnili akce, vedené na zaopatření potravin a oděvu pro maloasijské děti a pro tři tisíce skautů, kteří se mezi nimi nalézali. Delegáti mezinárodního sekretariátu zúčastnili se v minulém roce různých kongresů, na nichž byla projednávána otázka pomoci nešťastným dětem. Přednáškami, filmy a časopisy byl vzbuzen velký zájem na této akci a následek toho byl, že bylo možno včas zaslati zásilky šatstva i potravin do Jižního Ruska, Malé Asie, Bosny, zříditi ozdravovny pro podvýživou trpící děti ve Francii, Rakousku a Maďarsku. (A u nás nie?)

Druhý mezinárodní kongres byl konán v Bruselu. Program byl rozdělen na tyto části: I. Zpráva mezinárodního sekretariátu za rok 1922. II. Spolupráce s hnutím skautským, náboženským, dělnickým, ženským a s Dorostem Červeného Kříže. III. Rozpětí a budoucnost hnutí, finance a sídlo mezinárodního sekretariátu. Delegátů se zúčastnilo 86. Tito reprezentovali 17 států. Po slavnostním zahájení kongresu předsedou Mezinárodního sekretariátu ujmají se slova zástupci belgické vlády a národa. Sloučením oficielního zahájení kongresu, shromáždění na návrh předsedy ustanovuje výbor kongresu: p. Tournier, člen poradního sboru M. S., sl. N. van Berchen, gen. tajemnice, p. Sechehay, taj. kongresu, p. Bot, franc. skauti, p. Chartar, hnutí romanské mládeže, Svěcary, sl. R. Gaulova, dorost Č. K., Bulharsko, p. Lindholm, dorost švédský, pí. Petkovič, Č. K., Jugoslavie, p. Tippet, »Mladá Anglie«, Londýn, dr. Vos, Č. K., Holandsko, V. Židlický, Svaz skautů Čs.

Po velmi živé debatě, trvající více než dvě hodiny, byla usnesena následující resoluce, nazvaná »přání«, a odeslaná Mezinárodnímu Skautskému Bureau v Londýně. Její doslovný překlad je následující: Přání předložené skautskými delegáty II. mezinár. kongresu Hnutí Mládeže v Bruselu (3. a 4. dubna 1923) a zasláné Mezinár. Skautskému Bureau v Londýně:

I. Skautští delegáti prohlašují nutnost uskutečňovati více pomoc bližnímu jakož i povinnost pracovati k zmírnění bídy nešťastné mládeže podle ideálu rytířskosti a spolupomáhání.

II. Hnutí skautské má v úmyslu spolupracovati s každou organisací, jež spěje za týmž cílem a ideálem solidarity a velkodušnosti, t. j., že je ochotno spolupracovati se Sekretariátem Hnutí mládeže na pomoc dětem a přinéstí mu příspěvi v rámci vlastní organisace.

III. Skautští delegáti navrhuji Mezinárodnímu Bureau jmenování skautské komise, pověřené:

1. vejíti ve styk s Mezinár. sekretariátem a ostatními organisacemi, zabývajícími se pomocí,

2. studovati a navrhovati způsob pomoci.

Tato komise bude složena ze tří až pěti reprezentantů hnutí národních, jež budou v přímém styku se středisky pomocných akcí v Ženevě.

K zajištění výkonů tohoto tělesa bude každý Výbor Národní skautské organisace požádán jmenovati činovníka, pověřeného pouze k utužování styků s Komisí, jmenovanou Skautským Mezinárodním Bureau a studovati otázku účasti skautů na podnikcích národních a mezinárodních, jichž čistý zisk je určen na pomoc dětem.

IV. Skautští delegáti navrhuji Skautskému Mezinár. Bureau a Nár. organisacím všech zemí propůjčení jich schopností k velkému mezinár. táboru, určenému pro děti nešťastné ze zemí obzvláště dotčených bídou. K jeho uskutečnění vejdou ve styk se Zahranic. sekretariátem, který podal Kongresu návrh organizace tohoto tábora.

V. Ke zmírnění bídy dětí v každé zemi a k praktickému uskutečnění ideálu pomáhati bližnímu, skautští delegáti navrhuji Národním organisacím pořádání každoročních táborů pro děti potřebné a neskautské.

Tyto tábory budou uskutečněny společným úsilím skautů té neb oné země podle vzoru tábora mezinárodního, prostudovaného na tomto Kongresu.

Mimo to byla přijata resoluce pořádati v Rakousku tábor pro tisíc dětí podvýživných ze střední Evropy. Podle nejnovějších zpráv na uskutečnění se pracuje s největší horlivostí a pořadatelé doufají, že tábor plně splní svůj úkol.

Mimo porad skautských delegátů, byly konány v téže době schůze odborů náboženských, ženských a dělnických. Výsledek těchto porad bylo usnesení pracovati s Hnutím. Kongres byl zakončen promítáním zdařilých filmů a diapositivů z činnosti Hnutí.

Rozcházelí jsme se z Kongresu s vědomím, že ačkoliv to, co zde bylo uděláno, jest ještě stále kapkou do moře bídy tisíců nevinných obětí války, jich následků s rozvratem rodinných krbů na prvním místě, přece že tímto krokem bude alespoň pomoci těm, kteří toho nejvíce potřebují.

V. Židlický.

Časopisecká hlídka.

Skauting. Roč. III., č. 1. a 2. Otiskuje z »Vůdce«, č. 1. tohoto roč. Baden-Powellova poselství míru. Fr. Knobloch podle knihy »How to run a patrol« od J. Lewise učí »Jak vésti družinu«. K. J. Sváb má článek »Pro vůdce vléat«. Pokračuje bibliografie skautské literatury. Skautské jeviště přináší překlad G. E. Burgerovy hry: »Po stopě vyzvědačově«. Referát ze skautského světa (skauti na dálném Východě) a literatura doplňují 1. číslo. V čísle druhém je výzva k diskusi o skautingu. K. Sváb pokračuje v článku »Pro vůdce vléat« a F. Knobloch »Jak vésti družinu«. Uveřejněny jsou skautské hry v místnosti. »Poznámky o výcviku roverů« překládá B. Vavrda. Následují obsáhlá abstinentská hlídka, pokračování div. hry a zavírá se referátem ze skautského světa. K číslům přiložen je prvý a druhý arch »Příručky českoslov. vléat«.

Vatra, roč. I., č. 7. přináší v překladu úryvky z knih »Totem board«, »Kibbo Kift«, »Tribal Training« (od bývalého druhá Baden-Powellova, dnes odštěpence Hargrava), Balu píše o »Dubnu, měsíci trávy a divokých kachen«, Černý Medvěd učí hotoviti »Panovu píšťalku«, Bílá Liška hovoří o »Junákově křepkém těle«, R. má rozpravu: »Orlí péra — poety za výkony«, něj se hotoviti »Indiánské hrnce«, o »Životě pohlavním« píše — Miloš Seifert. Ke »Spravedlnosti k nižším rasám« nabádá Waldegrave. Výročnímu sněmu Ligy lesní moudrosti uveřejňuje poselství její náčelník. Organisátor »Zálesácké Ligy« navazuje styky s Johnem Hargravem — Bílou Liškou, který pokouší se rozvrátit skauting v Anglii, kde byl dosud jednotný. Rovný rovného si hledá. Odsuzují se intriky Svazu, který

prý na venkov rozhlašoval »ukrutný nesmysl«, že Psohlavci úplně splynuli se Svazem. Faktum je, že původní a praví »Psohlavci« dra Hořejšího semkli se organizačně se Svazem. Za to demagogicky a autokraticky Seifertem uchvácená Čsl. Obec Psohlavců a Horních Chlapců, čili Zálesácká Liga čsl., čili Liga lesní moudrosti (těch jmen!) trvá dále a jsou prý pevní »jako žula«.

Skaut průkopník, roč. III., č. 5. přál by si u nás »Trochu amerikanismu«. Otiskuje z 1. č. III. roč. časopisu Skauting »Baden-Powellovo poselství míru«. Oba časopisy shodují se v tom, že otiskují vlastně články z 1.—2. čísla Vůdce roč. IV., bohužel bez udání pramene a překladatele. Mohou-li však vzácná slova Baden-Powellova jakýmkoliv způsobem posloužit k dorozumění mezi skautskými organizacemi až dosud téměř protichůdnými, těšime se tomu uveřejnění, třeba jsme byli, snad neúmyslně, pomínuti. Odpůrci Baden-Powellovi měli by studovati a promyslet i jeho sociální názory. Že netrvá na nynějším společenském řádu, jak se mu stále s jistě strany podkládá, o tom svědčí slova jeho, napsaná v r. 1919: »Je to zneuctění nás všech, může-li v naší vlasti trvati společenský řád, který nechává své lidské bratry žítí v kalu a špině po celý život jen proto, že v kalu a špině přišli na svět a nikdy jim nebyla dána příležitost, aby se z nich vymanili.« A jinde opět: »V budoucnosti žádný národ nemůže svoliti, aby v jeho úlech řádili korističní a trubci, kteří vlivem špatných zařízení mohli řádit v minulosti.« To je, myslím, mluva jasná, a uznává-li se v kruzích Skautu průkopníku blízkých, že mírové hnutí skautské je jednou ze sil, ženoucích k ideálu mezinárodní solidarity pracujících tříd a že po té stránce ani Baden-Powellovi, přes mnohé námítky, které ještě mají, nelze upřít dobré vůle a silné vůle k tomu, pak ani nám nemizí ve tmách třeba jen maloučká hvězdička naděje, že i u nás lidé dobře a poctivě socialisticky smýšlející mohli by se ve skautingu sejítí na jedné lince, bude-li ovšem jednáno obapol loyálně a bez postranních úmyslů — politických. Dále píše Maugli úvahu »Před prázdninami«, Pavlovská o malé skautce »Hříbě«. Akela má táborové momentky, probírá se tělesná výchova. Sešit ukončuje »Organizační zpráva«, »Astronomická zpráva« a Literatura. Číslu přidána je příloha »Našim včelám«, rázu beletristického.

Oheň, č. 3., 4., roč. II. je časopis vyhraněně třídní, komunistický. Pro skauty jsou tam články »Skaut jako komunista«, »Komunista a příroda«, »K propagaci skautingu práce«. Fr. Písek má úvahu »Tělesná výchova«, Jos. Hora básně »Více světla« a »Jaro«. Je tu povídka »Muž se 100 tvářemi«, výzva »Skautujte«, »Děti a klerikalismus«, ukončeno je »Kronikou«, z níž nás zajímá sloupek: Svaz skautů českoslov. rep. Uveřejňují se tu naše statistická data. Vytýká se nám: že počítáme s »papírovým členstvem« (!), že je u nás mnoho dělnické mládeže proletářské. Sympatisujeme prý s anglickým imperialismem, máme vlastenecko-militaristické tradice starého Rakouska a dospíváme dnes až k fascismu. Prohůh, co ještě? Pisatel ve své vzbuřené fantazii viděl »horkokrevné mladé pány« ze Svazu s odznaky při kočičnách pražského »Nahnutí« (národního hnutí) a ví, že i čelní funkcionáři Svazu pracují ve fascistických organizacích. Nu, tolik povím vševědoucímu pisateli tohoto objevu: Za orthodoxním ruským marxismem nepůjdeme, ten strávil sám sebe. Nám stačí naše poctivé socialistické nazírání na světový řád ve smyslu vývojovém, jakým cesta jeho šla a také půjde. Ale také fascisty nejsme. Nepotřebujeme jimi býti. O tom marně pisatel blouzní a snaží se postrašiti tím mládež. A že je u nás hodně mládeže proletářské? To je svědectvím, že se jí u nás dobře vede,

že jí nikdo »buržoasně« neznásilňuje, naopak vede mládež jako celek v směru sociálního uvědomění a povznesení, k čemuž přispěje jistě moudré, rozvážné slovo daleko víc, než Černíkovo zmatené povídání s názvem »Toulky po Americe«.

Totem. Nový časopis »Sdružení zálesáků« v republ. čsl. (American scouting) (!?), č. 3, roč. I. Jsou tu články »Poznání krásy« od Thákura, »Měsíc sazenic«, »Tajemství ohně«, »Proč zijeme«, »Výchova vlčat« (zvláštní, že všichni kopírují Baden-Powella v tomto směru, přece ani Seton ani »American scouting« vlč a t nezná, ovšem tohle zálesácké vlče je podle obrázku zavalitý skautík s indiánským warbonnetem mezi stany s podsadami — podivná kombinace), pak následuje článek »Na silnici«, »Jak se stal Frantík zálesákem« a organizační zprávy.

Věstník sokolský, z května 1923, přináší článek A. Očenáška »Do přírody«, který zastřeně sice, ale velmi výrazně a příkře vyslovuje se proti některým základním prvkům života v přírodě (táboření, táborový oheň, koupání a slunění a pod.), jak je pěstuje i skauting. Ze A. Očenášek není přítelem skautingu, není nám neznámo. Litujeme jen, že po »Tělocviku« a »Besedách« útočí se na nás bezprostředně i v oficiálním časopise Čsl. Obce sokolské. Chovali jsme se vždy naprosto loyálně a věcně a domníváme se mít právo na totéž i s druhé strany. Na té však není pro to pochopení, proto bude na nás, abychom i my svůj poměr k Sokolstvu konečně si ujasnili a zrevidovali.

Besedy sokolského dorostu, z května 1923 necháváme si naposled. Otiskli tam celostránkový obrázek, karikující, zesměšňující a urážející pravou myšlenku skautskou a poetivě obrodné hnutí toto. Obrázek byl bez z u á p i s u, jen u jednotlivých částí byla hesla, aby čtenář »pochopil«. Namítnou nám, že měli na mysli »divoké« skauty, namalovali si však všechny se správným krojem naším, ne ony ostudné trampy, masopustní maskary. A v tom je právě ono čertovo kopytko, onen skrytý, ale přece tuze okatě prorážející úmysl, zasáhnout skauting vůbec. Nedovedeme pochopit, jak působí na vzdělání sokol. dorostu obrázek kluka s holkou ve vilném objetí, čím prospěje se ideji Tyršově hrubým a nešetrným urážením jiných. Poslali jsme redakci prohlášení, že musíme se cítiti dotčenými formou této kreslířské ubohosti a poukázali zejména k tomu, že společný skauting je u nás naprosto zakázán, a kde se objevil jen náběh k němu, provinilý oddíl ztrestán; že hoši naši chodí tábořit i deset let na jedno místo, jsou tam rádi viděni a ač jsme rozeslali tisíce letáků s poukazem, jak poznati naše svazové skauty, s žádostí, aby každý přestupek byl nám přímo oznámen, přece nedošlo nás stížnosti ani jediné. Uvidíme, dovedou-li býti v red. Besed tak poctiví, aby dali místo našemu prohlášení. *Spektator.*

V ý z v a .

Náčelnictvo Svazu Junáků-skautů R. Č. S. usneslo se vydati památkovou publikaci na »Skautské národ. slavnosti«, konané v létě r. 1922. Redakci pověřen byl podepsaný a proto žádá, aby obrázky, fotografie, kresby a pod. byly mu posílány na adresu »Svaz Junáků-skautů R. Č. S., Praha II., Petřské nábř.«; po pořízení štoček budou podle přání vráceny. Po prázdninách rozeslán bude oddílům dotazník, týkající se slavnosti, na jehož základě a na základě archivního materiálu bude zpracována část textová.

Jan Novák, místonáčelník Svazu.